

kan ejeren af en bygning, når nedrivningen forinden er anmeldt til kommunen, nedrive. Kommunen har 4 uger, (for landbrugets driftsbygninger dog kun 2 uger) til at påse, om der er forhold til hinder for nedrivning, f.eks. om bygningen er fredet eller omfattet af en lokalplan med bevaringsbestemmelser. Hvis dette ikke er tilfældet, og kommunalbestyrelsen ønsker bygningen bevaret, kan det besluttes at nedlægge et foreløbigt forbud efter planloven mod nedrivningen som indledning til udarbejdelse af en lokalplan med bevaringsbestemmelser. Nedrivning kan, hvis bygningens karakter tilsiger det, også forhindres ved rejsning af bygningsfredningssag.

Med den foreslåede høringsprocedure forinden nedrivning af de bevaringsværdige bygninger, som er udpeget i kommuneplanen, forbedres kommunernes grundlag for at træffe afgørelse om behovet for at udarbejde en bevarende lokalplan.

4.2 Bevaringsværdige bygninger og bymiljøer

4.2.1 Styrkelse af kommunernes bevarende planlægning

Fredning efter bygningsfredningsloven tager ikke sigte på bevaring af sammenhængende bygningsmiljøer. Derimod er der i planlovens bestemmelser om kommune- og lokalplanlægningen muligheder for bevaring af arkitektonisk og kulturhistorisk værdifulde miljøer, hvis enkelte elementer ikke hver for sig opfylder bygningsfredningslovens krav. I byer og bymæssig bebyggelse er bygningsbevaring tillige et led i byfornyelsesarbejdet.

Det er af afgørende betydning, at der eksisterer et fagligt godt grundlag for den kommunale bevaringsplanlægning. Miljøministeriet har derfor med baggrund i Folketingets forhandlinger i 1989 gennemført kortlægnings- og registreringsprojekter efter bevaringssystemet SAVE, dvs. frivillige samarbejdsprojekter mellem ministeriet og kommunerne, der er publiceret i form af de såkaldte »kommuneatlas«. Der er som hovedregel indtil nu kun registreret bebyggelse opført før 1940. I forbindelse med projekterne udpeger den pågældende kommunalbestyrelse en lokal følgegruppe, som typisk har haft repræsentation fra de pågældende kommuner samt lokale interesseforeninger og museer. Følgegrupperne har i hvert enkelt tilfælde haft en væsentlig betydning for samarbejdet og de resultater, man er nået frem til.

Den kommunale planlægning er på denne måde af ministeriet blevet understøttet ved gennemførelse og finansiering af kortlægnings- og registreringsprojekter i 45 kommuner. I forbindelse med projekterne er der udgivet 56 »kommuneatlas«, byatlas og bydelsatlas. Der er ialt registreret ca. 250.000 bygninger

og kortlagt ca. 1.400 bymiljøer. Registreringsvurderinger og -data for de 250.000 bygninger er indlagt i et edb-register i Kommunedata, som kommunerne kan trække på i forbindelse med planlægningsarbejdet og den daglige byggesagsbehandling. Der er herved gennemført registrerings- og kortlægningsprojekter med tilhørende atlas til en samlet omkostning på ca. 60 mio. kr.

Kulturmiljøredegørelsen understreger, at det er afgørende, at by- og bygningsbevaringen indgår med den fornødne vægt i den kommunale planlægning, og det er ministeriets hensigt at fortsætte og videreudvikle arbejdet med kommuneatlas, som har stor interesse i kommunerne; se også herom i bemærkningerne til § 20, stk. 3.

Det er som tilkendegivet i kulturmiljøredegørelsen hensigten, at de enkelte kommuner i det videre arbejde må bære en større andel end hidtil af omkostningerne til udarbejdelse af kortlægnings- og registreringsprojekter samt kommuneatlas. I de fremtidige kortlægnings- og registreringsprojekter efter SAVE-systemet vil kommunerne i højere grad end hidtil også skulle udføre nogle af opgaverne i projekternes forundersøgelser, ligesom der vil blive lagt vægt på, at følgegrupperne inddrages mere aktivt.

Det er fortsat alene op til kommunalbestyrelserne at afgøre, hvilke metoder og undersøgelser der skal anvendes som grundlag for bevaringsplanlægningen, og hvorvidt bymiljøer, bebyggelser eller bygninger er bevaringsværdige i den forstand, at de skal beskyttes gennem kommune- og lokalplanlægningen.

4.2.2. Kommuneplanlægningens bevaringsformål

Et af planlovens formål er, »at der skabes og bevares værdifulde bebyggelser, bymiljøer og landskaber.« Dette formål varetages af kommunalbestyrelserne i kommune- og lokalplanlægningen.

Som indledning til en kommuneplanrevision afgiver kommunalbestyrelsen en beretning om den hidtidige planlægning og indkalder til offentlig debat om idéer og forslag til revision af kommuneplanen. I indkaldelsen til den offentlige debat kan et af hovedspørgsmålene være, hvordan bevaringsværdierne vil blive varetaget i den forestående planlægning. Kommunalbestyrelsen har som oplæg til en planrevision mulighed for at formulere en målsætning for bevaring af kommunens bymiljøer og bebyggelser og fastsætte retningslinier for, hvordan bevaringsværdierne skal varetages i den fremtidige planlægning. Målene for bevaringsindsatsen kan fastsættes i kommuneplanen, som også skal indeholde rammer for lokalplanlægningen. Der kan således i rammerne tages stilling til, hvorledes lokalplanlægningen i de en-